

Nyttokostnadsuppdraget - nytt arbetssätt för större nytta och lägre klimatpåverkan

2025-10-20, exploateringsnämnden

Ivana Djuricic, exploateringsförvaltningen

Hanna Svanström, exploateringsförvaltningen

Nyttokostnadsuppdraget

Bakgrund och uppdrag

”Stadsmiljönämnden får i uppdrag att i samverkan med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden belysa nya infrastrukturprojekt utifrån ett nyttokostnadsperspektiv inklusive klimatpåverkan och social hänsyn.

Klimatberäkning ska genomföras på alla infrastrukturella investeringar med planerad byggstart år 2024 och framåt med undantag för redan påbörjade detaljplaner och projekt där det redan finns en beslutad genomförandestudie. Projekt med uppenbart låg klimatpåverkan behöver inte beräknas”

Göteborgs Stads budget för 2023

Genomförandeplan för budget för exploateringsnämnden

Genomförandeplan för budget för exploateringsnämnden

Genomförandeplanen för budget är ett politiskt styrdokument inför förvaltningens förslag till budget. Planen utgår från Göteborgs Stads budget för 2025 som är beslutad av kommunfullmäktige. Under varje mål finns en beskrivande text för hur förvaltningen ska arbeta för att bidra till måloppfyllelse. De finns också nämndspecifika inriktningar som kompletterar och förtydliga de redan beslutade inriktningarna i Göteborgs Stads budget. Uppdragen i genomförandeplanen kommer från Göteborgs Stads budget och från nämnden om behov finns. Uppdragen och inriktningarna från Göteborgs Stads budget är överordnade de nämndspecifika.

Mål:

1. Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Nämndens ansvarsområde påverkar göteborgarna och andra aktörer inom göteborgssamhället högst påtagligt. Ibland får beslut som fattas i nämnden eller på delegation förhållandevis stora konsekvenser. Inte sällan befinner sig den enskilde också i ett underläge i förhållande till förvaltningen. Förutom att detta ställer krav på saklighet, opartiskhet och likabehandling behöver även förvaltningen vara lyhörd, ödmjuk och förtroendeskapande.

2. Segregationen i Göteborg ska brytas.

Nämnden ska i samverkan med stadsbyggnadsnämnden bedriva en aktivare markpolitik som syftar till att bygga ihop staden och komplettera med de upplåtelseformer och samhällsfunktioner som saknas i respektive stadsdel.

3. Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Staden behöver dels behålla den befintliga kompetensen, dels svara upp mot de behov som uppstår när kompetens utifrån söker sig till staden. Nämnden ska i samverkan med stadsbyggnadsnämnden bidra till att tillgången på bostäder i olika boendeformer tillgodoses för arbetskraftens behov.

4. Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Nämnden ska i samverkan med berörda nämnder, bolag och exploatörer bidra till arbetet med att öka produktionen av bostäder och att träd och grönska blir ett naturligt inslag i stadsmiljön.

5. Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Förvaltningen ska ha god kunskap om naturvärdena i stadens markinnehav för att på bästa sätt kunna värna den biologiska mångfalden.

6. Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Nämnden ska fortsätta bidra till stadens behov av mark för byggnation av välfärdslokaler till rimlig kostnad, samt för idrottens och föreningslivets behov.

7. Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor

Förutom en bra arbetsmiljö där medarbetarna får möjlighet till kontinuerlig kompetensutveckling och goda villkor, behöver förvaltningen arbeta vidare med att tydliggöra

- **Mål 5:**

Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

- **Uppdrag från nämnden:**

Förvaltningen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram ett arbetssätt för klimatbudget och hållbarhetsredovisning.

Exploateringsförvaltningen - Budget 2025

Hållbar utveckling

- Tydliggör krav och förväntningar för hållbart byggande i exploaterings- och investeringsprojekt.

Hur svarar vi på uppdraget - leveranser

- Vägledning nyttokostnadsanalys och klimatkalkyl vid infrastrukturinvesteringar
- Analysmall nyttokostnadsanalys
 - Nyttå, måtkonflikter och förbättringspotential
 - Två nivåer: rätt ambitionsnivå för varje projekt

Hur svarar vi på uppdraget - leveranser

- Förenklad klimatkalkyl
- Fullständig klimatkalkyl (Trafikverkets modell)
- PM-mallar för:
 - Klimatpåverkan
 - Reducerad klimatpåverkan
 - Reducerad klimatpåverkan – förenklad klimatkalkyl
 - Klimatdeklaration

Klimatberäkningsverktyg

Fullständig klimatkalkyl

- Trafikverkets "Klimatkalkyl" (ca 70 mnkr)
- Beräknar klimatpåverkan
- Följer projektet från idé till uppföljning

Förenklad klimatkalkyl

- Förenklad excelmall (ca 70 mnkr)
- Beräknar klimatpåverkan
- Följer projektet från idé till uppföljning

Förväntade effekter

Beslutsstöd

- Beslutsunderlag som väger nytta, målkonflikter och val av utformning och material

Effekter i projekt

- Ökad klimat- och hållbarhetsnytta i våra investeringar
- Ökad möjlighet till innovation

Strategisk styrning

- Tydligare styrning och uppföljning mot stadens mål
- Styr investeringar mot målet om 90 % minskad klimatpåverkan från byggnation till 2030

Nuläge och vägen framåt

2025

- Nyttokostnadsanalys implementerad i juni
- Dialogträffar för nyttokostnadsanalyser pågår
- Klimatkalkyler testas i pilot juni-december
- Klimatkalkyl implementerad
- Utbildning pågår

2026

- Fortsatt arbete med överlämning och mottagande av nyttokostnadsanalyser (stadsbyggnadsförvaltningen till exploateringsförvaltningen)
- Möjlighet till mer systematisk uppföljning av projekt

Tack!